

چرا حسن کاظمی قمی برای مذاکره با آمریکا انتخاب شد؟

دکتر هوشنگ امیر احمدی

حسن کاظمی قمی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در عراق برای اولین مذاکره رسمی ایران با آمریکا تعیین شد. انتخاب او به عنوان نماینده ایران در تحول پراهمیت در روابط دو کشور با چه هدفی صورت گرفته، و موضع‌گیری خصمانه‌ی رهبران حکومت ایران در قبال این مذاکره چه نتیجه‌ای می‌تواند به دنبال داشته باشد؟ گفتگوی مریم انصاری با دکتر هوشنگ امیر احمدی، استاد دانشگاه و رئیس شورای ایرانیان و آمریکاییان.

دوچیه وله: آقای دکتر امیر احمدی چرا ایران بعد از ۲۷ سال که وارد اولین دور مذاکره رسمی با آمریکا می‌شود، آقای حسن کاظمی قمی را برای اینکار انتخاب میکند، فقط به این دلیل که مذاکرات ظاهراً قرار است محدود به عراق شود و ایشان سفیر ایران در عراق است؟

هوشنگ امیر احمدی: من فکر میکنم دلیل بیشتری دارد. البته این هم يك دليل هست برای اینکه مذاکره کننده طرف آمریکا هم سفیر آمریکا در عراق است. بنابراین ایران خواسته بگوید که من هم دقیقاً در همان سطح شما هستم. نکته مهمتر اینکه آقای کاظمی قمی عراق به يك سابقه امنیتی، نظامی دارد. ایشان از نیروهای قدس بود که مدتی در هرات بود، بعد در لبنان بود، و بعد آمد در عنوان شارژ دافر بود و بعد شد سفیر. ایشان ارتباطات بسیار تنگاتنگی با نیروهای نظامی امنیتی هم در داخل کشور و هم نیروهایی که در خارج از کشور با ایران کار میکنند دارد. از جمله حزب الله، از جمله نیروهایی مثل صدر در عراق و دیگران. به همین دلیل هم ایران خواسته يك نفری را آنجا بگذارد که از نظر امنیتی، نظامی هم درگیر بوده، هم اطلاعات دارد، و هم اینکه اصولاً از يك دید امنیتی، نظامی به جریان مذاکرات نگاه میکند، نه از دید دیپلماسی.

دوچیه وله: رهبران ایران از يك طرف پای مذاکره رفته‌اند، از طرف دیگر با شرط و

شروط متفاوت پیشاپیش گفته‌اند که این مذاکرات برای اتمام حجت با آمریکا است، خوب این اتمام حجت که خیلی پیش از این‌ها شده، پس هدف از این گفتگو چیست؟

هوشنگ امیر احمدی: من صادقانه فکر میکنم که مقام‌های جمهوری اسلامی اهمیت این مذاکره و اینکه نتیجه این مذاکره اگر به شکست کشیده شود، چه گرفتاری‌هایی برای ایران بوجود می‌آورد را هنوز درک نکرده‌اند. آنها این جریان را خیلی ساده برگزار میکنند. همین‌که جمهوری اسلامی قبول کرده بیاید سر میز مذاکره با آمریکا در رابطه با عراق، عملاً اعتراف کرده که در عراق نقش مهمی دارد، وگرنه چرا اصلاً باید مذاکره کند. این اعتراف خود قدم اول است برای گرفتار شدن هرچه بیشتر ایران در این جریان عراق، حالا اگر سر میز مذاکره بنشینند و این مذاکره نتیجه‌ای برای آمریکا نداشته باشد، آمریکایی‌ها این گرفتاری در عراق را حتماً به ایران منتقل می‌کنند و در عراق هم يك تله‌ای برای ایران میسازند که در سازمان ملل سر غنی سازی ساختند. جمهوری اسلامی هنوز هم اهمیت این حرکت خودش را در رابطه با عراق با آمریکا درک نکرده. یا اگر هم کرده دارد به دلیل مشکلات داخلی خودش و به دلیل چند دستگی‌های درون حکومت این بازی بزرگ جهانی منطقه‌ای را به يك شکلی دستخوش بازی‌های درونی قدرت میکند و این بسیار خطرناک است.

دوچیه وله: از بازیهای قدرت صحبت کردید و اینکه آقای حسن کاظمی قمی با مقتدی صدر رابطه دارد، آیا پیدا شدن ناگهانی صدر در کوفه ارتباطی با این مذاکرات دارد؟

هوشنگ امیر احمدی: من مطمئنم که این طور است. به این دلیل که آقای کاظمی قمی با صدر ارتباطات تنگاتنگی دارد. ورود صدر در این مقطع به عراق معنی دارد. این کار احتمالاً دو هدف دارد. یکی اینکه این بهترین فرصت برای صدر بود که وارد عراق شود، یعنی مطمئن ترین وقت برایش بود، برای اینکه آمریکایی‌ها حالا که دارند با ایران حرف می‌زنند، احتمالاً در این مواقع به دوست ایران حمله‌ای نمی‌کنند. از آن طرف من فکر میکنم که جمهوری اسلامی با ورود صدر در این موقع می‌خواهد به شکلی به آمریکایی‌ها بگوید که در جریان مذاکره پشت سرش يك پشتیبانی نظامی رادیکال خطرناکی هم وجود دارد که اگر شما آمریکایی‌ها نخواهید با ما ایرانی‌ها کنار بیایید، آنوقت گرفتار افرادی مثل صدر خواهید بود. من امیدوارم که جمهوری اسلامی فقط روی مسائل امنیتی نظامی و در چهارچوب آن فکر نکند، این يك مذاکره دیپلماتیک است. آقای کاظمی قمی باید يك دیپلمات برجسته و مطلع از مسائل جهانی که با قوانین بین‌المللی و سازمان ملل آشنایی داشته باشد، در کنارش بنشیند و مستقیماً به او مشورت بدهد.